



Onbeperkt jezelf zijn

REGENBOOGBELEID
GEMEENTE STEENWIJKERLAND



Onbeperkt jezelf zijn

REGENBOOGBELEID
GEMEENTE STEENWIJKERLAND



INHOUDSOPGAVE

Inleiding	5
Speerpunt 1 Ontmoeting	7
Speerpunt 2 Sociale acceptatie	8
Speerpunt 3 Zichtbaarheid	9
Speerpunt 4 Veiligheid	10
Speerpunt 5 Gemeente als voorbeeldfunctie	11
Bijlage	12



Onbeperkt jezelf zijn

Waar iedereen meedoet en zich veilig voelt

Daar gaan we voor!

Inleiding

Het regenboogbeleid Steenwijkerland is de uitwerking van lokaal beleid voor LHBTIQ+ 'ers. Met deze term bedoelen we alle mogelijke seksuele- en gender-identiteiten. LHBTIQ+ staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel, trans-gender, intersekse en queer. De plus staat voor alle personen die zich niet in de genoemde letters herkennen, bijvoorbeeld personen die zichzelf als asexueel of zoekende omschrijven.

AANLEIDING

Nog altijd kunnen sommige inwoners niet zichzelf zijn zonder te worden geconfronteerd met negatieve reacties, gevoel van onveiligheid, geweld, uitsluiting enz. Onze droom is een inclusieve samenleving die niemand uitsluit, waarin mensen zich kunnen ontplooien, hun behoefte kunnen vervullen en waarin iedereen in gelijkwaardigheid samenleeft. Met het regenboogbeleid, maken we werk van sociale acceptatie en inclusie van onze LHBTIQ+ inwoners. Dit doen we door in het plan te benoemen waar we ons op gaan richten en daarbij concrete actiepunten op te nemen. Veranderen en aanpassen van een gedragshouding en omgang t.a.v. LHBTIQ+ 'ers is een kwestie van een lange adem. Het beleidsplan heeft dan ook geen einddatum. Aan de hand van een tweejaarlijks evaluatiemoment wordt regelmatig getoetst of het beleidsplan herijking nodig heeft. De raad krijgt na deze evaluatie een rapportage over de voortgang van de beleidsdoelen.

TOTSTANDKOMING

In het coalitieakkoord Steenwijkerland 2018-2022 is de ambitie opgenomen dat gemeente Steenwijkerland een regenbooggemeente wordt. Dit houdt in dat de gemeente beleid ontwikkelt voor de acceptatie van LHBTIQ+ inwoners. Met behulp van een werkgroep is gesproken over de invulling van het meerjarig beleidsplan.

STICHTING REGENBOOG STEENWIJKERLAND

Een afvaardiging van de werkgroep heeft zich in de zomer van 2021 officieel opgericht als Stichting Regenboog Steenwijkerland (hierna genoemd: Stichting Regenboog). Stichting Regenboog is een belangrijke partner voor de gemeente. Het beleidsplan is dan ook in samenspraak opgesteld. De gemeente subsidieert de stichting om uitvoering te kunnen geven aan het beleidsplan. Zij hebben al subsidie ontvangen voor het jaar 2021-2022. Hiervoor hebben ze een uitvoeringsplan opgesteld, wat inmiddels wordt uitgevoerd. Stichting Regenboog werkt binnen de gemeente samen met o.a. Sociaal Werk De Kop, mantelzorgnetwerk, wijkverenigingen, onderwijs, dorpsbelangen, club- en buurthuizen, ondernemers en zorginstellingen.

LEESWIJZER

De wereld is constant in beweging en ook de aandacht voor LHBTIQ+. We kunnen niet voorzien welke ontwikkelingen gaan komen en welke punten in het beleid meer of minder aandacht vragen op een bepaald moment in de tijd. Actiepunten uit het beleid kunnen mogelijk worden aangepast n.a.v. ontwikkelingen en gebeurtenissen in de (lokale) maatschappij. Het document is bedoeld om te kunnen meebewegen met ontwikkelingen en is daarom geen statisch beleidsstuk. Voor de overzichtelijkheid is gekozen om onderscheid te maken in speerpunten. De acties hebben vaak een meervoudig doel, dat niet altijd aan één speerpunt is toe te wijzen. Het stuk kan gelezen worden als een dynamisch model waarbij doelen en acties integraal bijdragen aan het uiteindelijke doel. Waarbij Steenwijkerland niemand uitsluit en iedereen in gelijkwaardigheid samenleeft.

SPEERPUNTEN



Speerpunt 1 Ontmoeting

In Steenwijkerland willen we meer momenten en geschikte plekken waar LHBTIQ+’ers bij elkaar kunnen komen voor ontmoeting, informatie en/of ondersteuning. Om LHBTIQ+’ers zich veilig, thuis en welkom te laten voelen in Steenwijkerland, organiseren en faciliteren we ontmoetingen en bieden passende activiteiten aan voor diverse leeftijden.

Regenbooghuis,
een veilige plek
voor vragen,
informatie
en
ontmoeting

REGENBOOGACTIVITEITEN DOOR STICHTING REGENBOOG

Stichting Regenboog organiseert diverse regenboogactiviteiten waarbij ontmoeting een belangrijk doel is. Hiervoor is regelmatig afstemming met de gemeente. Hieronder staan activiteiten uitgeschreven waar de stichting zich op focust, met aandacht voor diverse doelgroepen (ouderen, jongeren). Deze worden regelmatig en blijvend georganiseerd om de draagkracht te vergroten en continuïteit te verzekeren. Activiteiten zijn;

- Opzetten van een ‘regenbooghuis’. Een prettige en laagdrempelige plek waar inwoners heen kunnen met vragen, informatie of ontmoeting. Het regenbooghuis draait met vrijwilligers. Zij worden getraind in het bieden van ondersteuning met aandacht voor privacy, vertrouwelijkheid en veiligheid. Daarnaast zijn ze in bezit van een vog. In het regenbooghuis worden de volgende activiteiten opgezet;
 - Gespreksgroepen,
 - Individuele contactmogelijkheden voor ondersteuning,
 - Themabijeenkomsten/lezingen bijvoorbeeld in kerkdiensten/bibliotheken/buurthuizen.
- Organiseren van bijeenkomsten in lokale horecagelegenheden, met als doel; ontmoeting, herkenning en delen van ervaringen.
- Regenboogweek in oktober (een week lang activiteiten door de hele gemeente in het kader van Coming Out Day). Deze week is o.a. in samenwerking met ouderenverenigingen, verzorgingstehuizen/zorggroepen, welzijnsorganisatie en scholen.
- Culturele activiteiten zoals;
 - Samenwerking met De Meenthe en/of de bioscoop om LHBTIQ+ films te draaien,
 - In samenwerking met bibliotheken lezingen/presentaties over queer boeken en films organiseren.

Speerpunt 2 Sociale acceptatie

We streven naar acceptatie van diversiteit in seksuele geaardheid, genderidentiteit en genderexpressie binnen een veilige school-, werk-, en woonomgeving. Hoewel in de afgelopen jaren de acceptatie voor LHBTIQ+'ers groeit, heeft deze groep nog altijd te maken met negatieve reacties, uitsluiting en geweld. Sociale acceptatie is een onderdeel om LHBTIQ+'ers veiliger te laten voelen in Steenwijkerland.

Een veilige
school-, werk- en
woonomgeving
waar iedereen
wordt
geaccepteerd

Voor het speerpunt sociale acceptatie zijn de prioriteiten:

- Scholen uit het voortgezet onderwijs actief benaderen om gebruik te maken van de LHBTIQ+ voorlichtingslessen die het coc (belangenorganisatie LHBTIQ+) aanbiedt.
- Basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs attenderen op hun verantwoordelijkheid voor een veilig klimaat. Waarin leerlingen en personeel zich geaccepteerd voelen, ongeacht diversiteit in geaardheid, genderidentiteit en genderexpressie. Scholen worden voorzien van handvatten, leermiddelen (bv. voorlichtingsfilms levensvaardigheden van het programma *Samen Voor Ryan*) en ondersteuning om dit veilige klimaat te creëren en waarborgen.
- Onder professionals en management van (zorg) instellingen leeft regelmatig het idee dat er geen LHBTIQ+ cliënten zijn.
 - We zetten in op het vergroten van kennis en bewustwording van professionals rondom regenboog-ouders in zorginstellingen. En streven ernaar dat zorgleveranciers waarmee de gemeente een inkooprelatie heeft, 'LHBTIQ+-proof' worden. Hiermee willen we de beroepshouding ten aanzien van regenboog-ouders versterken.
 - De gemeente stimuleert het initiatief en officiële keurmerk van de Roze Loper bij zorginstellingen in Steenwijkerland.
- We streven naar een verbetering van acceptatie in het sportklimaat van Steenwijkerland. Sportverenigingen worden actief benaderd over sociale acceptatie van LHBTIQ+'ers. We verwachten dat verenigingen meer gaan nadenken over hun LHBTIQ+ beleid, met als gevolg dat ze hier eventuele aanpassingen in maken. We stimuleren verenigingen om symbolische acties uit te voeren, bijvoorbeeld door het hijsen van de regenboogvlag of het dragen van een regenboogbandje.
- Kerken spelen een belangrijke rol in de acceptatie van LHBTIQ+'ers. Kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties worden betrokken bij activiteiten van Stichting Regenboog.

Speerpunt 3 Zichtbaarheid

Zichtbaarheid is essentieel. We willen kenbaar maken dat Steenwijkerland een regenbooggemeente is en dat inwoners zichtbaar zichzelf mogen en kunnen zijn. Ook hebben uitingen van zichtbaarheid een symbolische waarde en bevordert het de sociale acceptatie.

We laten
zien
dat we
een regenboog
gemeente
zijn

We werken aan het vergroten van de zichtbaarheid van LHBTIQ+'ers op de volgende manieren:

- Gemeente Steenwijkerland hangt de regenboogvlag uit op bijzondere LHBTIQ+ dagen. Dit wordt al gedaan op 11 oktober, Coming Out Day, volgens het uitgebreid vlaggen protocol. We onderzoeken of het wenselijk is om hier nog andere dagen aan toe te voegen.
- We willen een zichtbaar regenboogstatement in Steenwijkerland. Bijvoorbeeld een zitbank in regenboogkleuren in het centrum of een regenboog-zebrapad. We gaan onderzoeken welke vorm in onze gemeente past.
- Door het organiseren van activiteiten, omschreven bij speerpunt 1 'ontmoeting', ontstaat vanzelfsprekend ook meer zichtbaarheid.
- Stichting Regenboog organiseert ieder jaar de Regenboogweek. Een week waarin op diverse manieren uiting wordt gegeven aan zichtbaarheid in combinatie met activiteiten en ontmoeting. De gemeente is actief aanwezig bij deze activiteiten.
- Met de website van Stichting Regenboog wordt zichtbaarheid gegeven aan het bestaan van de stichting. De stichting zal op de website communiceren over activiteiten die zij aanbieden.
- Stichting Regenboog is zichtbaar op diverse (lokale) markten en evenementen.



Speerpunt 4 Veiligheid

LHBTIQ+'ers moeten zich veilig voelen in Steenwijkerland. Elke vorm van discriminatie, uitsluiting en/of geweld is niet acceptabel. Een belangrijke pijler van het huidige emancipatiebeleid van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is het bevorderen van (sociale) veiligheid. Het aantal aangiften van geweld tegen LHBTIQ+'ers is de laatste jaren verdubbeld en hiervan doet een minderheid aangifte (Veiligheidsmonitor, Centraal Bureau voor Statistiek 2017).

We vinden het in Steenwijkerland belangrijk dat iedereen zich ook veilig voelt in een sport-omgeving. Ruim de helft van de Nederlanders tussen de 12 en 80 jaar doet aan sport. Sport zorgt ervoor dat mensen gezond blijven, geeft plezier en verbindt mensen. Meer dan 25% van LHBTIQ+'ers voelt binnen de sportvereniging geen ruimte en veiligheid om zijn of haar seksuele voorkeur te uiten. Daarnaast blijkt uit cijfers van NOC NSF (Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie) dat de angst voor negatieve reacties en beeldvorming een belangrijke reden is om niet te sporten, of vroegtijdig te stoppen met het beoefenen van de sport.

**Elke vorm van
discriminatie,
uitsluiting
of geweld
is
onacceptabel**

De komende jaren willen we inzetten op een veiligere omgeving voor LHBTIQ+'ers. Dit doen we op de volgende manieren:

- We gaan in gesprek met de lokale veiligheids-driehoek (burgemeester, politie en openbaar ministerie) om te verkennen hoe we de veiligheid van LHBTIQ+'ers kunnen waarborgen en de aangiftebereidheid kunnen verhogen.
- De anti-discriminatievoorziening (ADV) geeft, in opdracht van de gemeente, uitvoering aan de Wet op de gemeentelijke anti-discriminatievoorziening (Wga). Voor Steenwijkerland is Vizier de aangewezen ADV. Zij registreren alle discriminatiemeldingen en classificeren deze naar type.
- De zichtbaarheid en herkenbaarheid van de ADV wordt vergroot en er worden afspraken gemaakt over specifieke activiteiten die de ADV in Steenwijkerland gaat uitvoeren om discriminatie tegen LHBTIQ+'ers te verminderen.
- We zoeken actieve samenwerking met de buurtsportcoaches en andere organisaties zoals de GGD. Buurtsportcoaches vormen een belangrijke ingang bij een groot aantal sportverenigingen, scholen en andere locaties waar wordt gesport. We onderzoeken hoe we gezamenlijk tot actie komen voor veilig sporten met als doel dat LHBTIQ+'ers volledig geaccepteerd worden in een sportomgeving.
- Coc Zwolle verzorgt interactieve voorlichtingslessen over seksuele diversiteit en genderidentiteit. De welzijnsorganisatie, zorgaanbieders en andere hulpinstanties gaan we actief benaderen om gebruik te maken van deze voorlichtingslessen die het coc aanbiedt.

Speerpunt 5 Gemeente als voorbeeldfunctie

Gemeente Steenwijkerland heeft als dienstverlenende organisatie en werkgever een voorbeeldfunctie naar zowel inwoners als organisaties/instellingen als het gaat om diversiteit en inclusie.

**LHBTIQ+
krijgt
een plek
in het beleid
van
P&O**

We versterken onze voorbeeldfunctie met de volgende acties:

- Coc Zwolle verzorgt interactieve trainingen over seksuele diversiteit en genderidentiteit in de publieke dienstverlening. We gaan deze trainingen aanbieden aan medewerkers van het klantencontact centrum en de wijkteams van gemeente Steenwijkerland.
- LHBTIQ+'ers krijgen een plek in het diversiteit en inclusie beleid van P&O (Personeel en Organisatie).
- De gemeente is trots dat we een Regenboog-gemeente zijn en communiceert hierover via de website en andere kanalen.
- We zetten in op het beperken van onnodige geslachtsregistratie in de gemeente.



Bijlage

Alle politieke partijen in de gemeenteraad hebben in januari 2022 hun handtekening gezet onder het Regenboog Manifest Steenwijkerland 2022. Onderdelen van het manifest zijn meegenomen in het regenboogbeleid van de gemeente.

Steenwijkerlands Regenboog Manifest 2022
De gemeente Steenwijkerland is een Regenboog-gemeente. Daarom ontwikkelt de gemeente actief beleid voor de emancipatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele, transgender, intersekse en queer+ personen (LHBTIQ+’ers). Onderstaande partijen spannen zich in om in de komende raadsperiode de volgende maatregelen op het gebied van LHBTIQ+ emancipatie uit te voeren.

1 | DISCRIMINATIE AANPAKKEN

Elke vorm van discriminatie en discriminerend geweld is onacceptabel en wordt aangepakt, of het nu is wegens (een combinatie van) seksuele oriëntatie, geslachtskenmerken, genderidentiteit, genderexpressie, geslacht, of welke grond dan ook. Het college intensificeert de aanpak van discriminerend geweld onder meer door de volgende maatregelen:

- De zichtbaarheid en herkenbaarheid van de anti-discriminatievoorziening (ADV) wordt verbeterd.
- De expertise die is opgebouwd binnen het Roze in Blauw team Oost Nederland wordt actief overgedragen op de (wijk)agenten van de politie Steenwijkerland en de medewerkers handhaving en toezicht.
- Het college maakt werk van het instellen van een Roze in Blauw team in het district IJssel-land.

2 | ACCEPTATIE OP SCHOLEN BEVORDEREN

Elke leerling in het basis-, voortgezet of ander onderwijs moet zich veilig en geaccepteerd voelen op school. Helaas worden LHBTIQ+ leerlingen nog steeds vaak gepest en is ‘homo’ op school het meest gebruikte scheldwoord. Het college ziet toe op een juiste uitvoering van de Wet burgerschaps-onderwijs op de scholen in Steenwijkerland. In deze nieuwe wet staat dat leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht verschillen in bijvoorbeeld seksuele oriëntatie of genderidentificatie. Ook moeten de scholen leerlingen respect voor die verschillen bijbrengen en bevorderen dat leerlingen daar naar handelen. De vrijheid van onderwijs is een groot goed, maar mag nooit een vrijbrief zijn voor onverdraagzaamheid of inperking van elkaars rechten. Het college ziet erop toe dat alle scholen in Steenwijkerland op juiste wijze uitvoering geven aan deze verantwoordelijkheid.

3 | VEILIG KUNNEN SPORTEN

Het college spant zich in om de acceptatie van mensen uit de LHBTIQ+ gemeenschap in de sportclubs te bevorderen. Ook in het beoefenen van een sport moet iedereen zich veilig en geaccepteerd weten. In een aantal sporten is een ‘andere’ seksuele voorkeur of gender identificatie nog steeds een taboe. Sporters zijn vaak bang voor afwijzing. Ook op sportclubs is ‘homo’ een van de meest gebruikte scheldwoorden. De verleiding om in de kast te blijven is groot. Degenen die dat niet doen, kiezen er geregeld voor dan maar te stoppen met sport. Het college ontwikkelt samen met de verschillende sportverenigingen in Steenwijkerland een actieprogramma gericht op inclusief sporten.

4 | INCLUSIEVE WERKOMGEVING

LHBTIQ+ werknemers moeten zich vrij voelen om uit te komen voor hun geaardheid of oriëntatie. Dat is beter voor henzelf en voor de werksfeer. Toch zijn er nog altijd LHBTIQ+ die zich door leidinggevend en collega’s onprettig behandeld voelen vanwege hun seksuele voorkeur of gender oriëntatie. In Steenwijkerland is iedereen gelijk en wordt iedereen uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Daarom is er op de werkvloer geen plaats voor uitsluiting, op welke grond dan ook. Het college bepleit bij de werkgevers van Steenwijkerland een inclusieve werkomgeving waarin iedereen gelijk is en dezelfde kansen krijgt.

5 | OUDEREN OMARMEN

LHBTIQ+ ouderen kampen vaak met unieke situaties en problemen. Het sociale netwerk ziet er voor roze ouderen vaak anders uit. Veel roze ouderen hebben geen partner, hebben geen kinderen. In sommige gevallen hebben ze ook een moeizame band met de familie. Waar hetero-ouderen in veel gevallen kunnen leunen op mantelzorg, is bij deze groep daardoor veel vaker professionele hulp nodig. Het college spant zich in om samen met Sociaal Werk De Kop en andere sociaal-maatschappelijke partners in kaart te brengen welke specifieke behoeftes deze doelgroep heeft binnen de gemeente Steenwijkerland en laat daar programma’s en dienstverlening op ontwikkelen.

6 | UITVOERING WETGEVING

De gelijke rechten van LHBTIQ+ inwoners zijn verankerd in de grondwet. Zo werd bijvoorbeeld het huwelijk opengesteld voor paren van gelijk geslacht. Verwacht wordt dat in artikel 1 van de Grondwet een expliciet verbod op LHBTI-discriminatie wordt opgenomen. Ook lijkt er in de komende kabinetsperiode een wettelijke regeling voor meer-ouderschap en meer-oudergezag te komen. Daarnaast vereist de nieuwe Wet inburgering een meer gepersonaliseerd integratietraject. De gemeente krijgt hierin meer de regie om te komen tot beleid waarin aandacht en sensitiviteit is voor de moeilijkheden die LHBT-statushouders tegenkomen bij het inburgeren in Nederland. De gemeente speelt een belangrijke rol in de uitvoering van wet- en regelgeving. Het college ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie toegerust is deze taak naar behoren te vervullen. Speciale aandacht gaat ook uit naar de bejegening van burgers door de gemeente, waardoor eenieder zich aangesproken voelt.



7 | GENDER EN GESLACHT

Het college streeft ernaar om onnodige geslachtsregistratie door de gemeente zoveel mogelijk af te schaffen.

8 | INTERNATIONAAL

Internationaal staan de mensenrechten van LHBTIQ+'ers onder druk. In 70 landen is het hebben van een relatie met iemand van hetzelfde geslacht strafbaar. In een aantal Oost-Europese landen worden rechten van LHBTIQ+'ers verder ingeperkt. In internationale contacten is het college, waar dat kan of nodig is, kritisch op gelijke rechten voor iedere inwoner en spreekt zij zich actief uit voor het bevorderen van de rechten en emancipatie van LHBTIQ+'ers.

9 | LHBTIQ+ EMANCIPATIEBELEID

Het college voert een ambitieus LHBTIQ+ emancipatiebeleid om gelijke rechten en sociale acceptatie te bevorderen. De hoogte van het LHBTIQ+ emancipatiebudget blijft minimaal gelijk. In het collegeakkoord wordt een paragraaf over LHBTIQ+ emancipatie opgenomen. Het emancipatiebeleid komt in de portefeuille van een wethouder.

Onbeperkt
jezelf
zijn,
daar
gaan we
voor!

COLOFON

Uitgave
gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD Steenwijk

www.steenwijkerland.nl
info@steenwijkerland.nl

Foto cover
Zilverslangfotografie

Ontwerp
jonkmanvorm.nl (BNO)

Juli 2023



